PROJEKTNI ZADATAK 1

Predmet: Osnove Algoritama i Struktura DSP1

Student: Milan Kapetanović RA 184/2018

CILJ PROJEKTA

Cilj ovog projekta je bio da koristeći FIR i IIR filtre očistimo dva audio signala od šumova.

Dobili smo dva ulazna signala koji sadrže govor koji je pomešan sa šumom.

Projekat je podeljen u 2 kontrolne tačke:

-Kontrolna tačka 1

U ovoj kontrolnoj tački imali smo za cilj da na prvom signalu primenimo FIR filtar i posmatramo promene u signalu kroz različite dužine filtra.

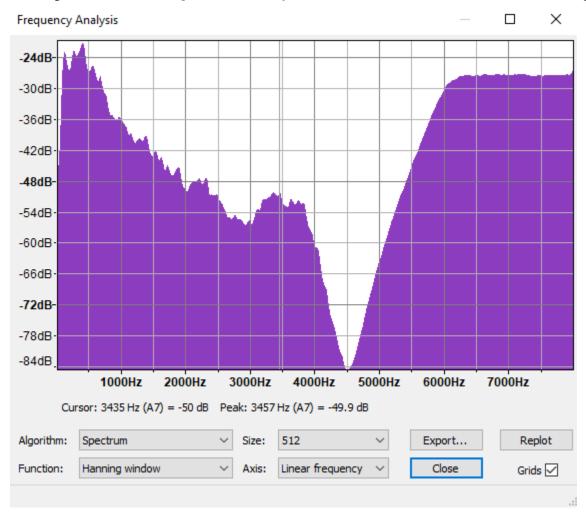
-Kontrolna tačka 2

U ovoj kontrolnoj tački imali smo za cilj da na drugom signalu primenimo IIR filtar i posmatramo promene u signalu kroz različite primene filtra.

Nakon što su obe kontrolne tačke ispunjene dobijamo 2 nova audio signala u kojima su ili umanjeni šumovi (početni zadaci u obe kontrolne tačke) ili potpuno uklonjeni (poslednji zadaci u obe kontrolne tačke).

- U ovom zadatku bilo je potrebno da iz signala "signal1.wav" pronađemo spektralni podopseg i njegovu gornju i donju granicu.

To smo uradili tako što ubacimo *signal1.wav* u Audacity i idemo **Analyze -> Plot Spectrum** i posmatramo odakle dokle ide signal.

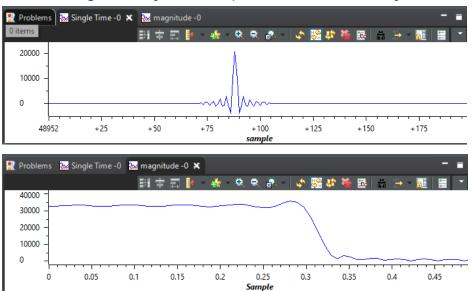
Ovde vidimo da nas glavni signal ide od **0Hz** do **4500Hz** nakon toga se pojavljuje šum. f1 = 0 Hz f2 = 4500Hz.

U ovom zadatku bilo je potrebno da koristeći program **WinFilter** izgenerišemo koeficijente za FIR filtar.

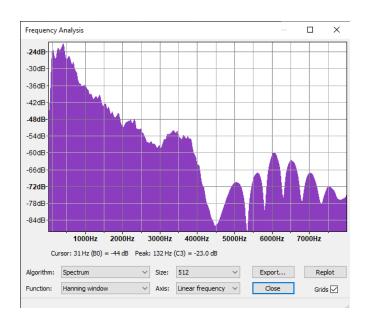
Te koeficijente ubacujemo u coeff.h i implementiramo ih u main.c

```
for(j = 0; j < AUDIO_IO_SIZE; j++)
{
    //TO DO: Call filter routine here. Use coefficients from coeffs.h
    outputBufferL[j] = fir_basic(inputBufferL[j], filter1_coeffs, historyO, F1_COEFFS);
    outputBufferR[j] = fir_circular(inputBufferR[j], filter1_coeffs, historyO, F1_COEFFS, p_state);
}</pre>
```

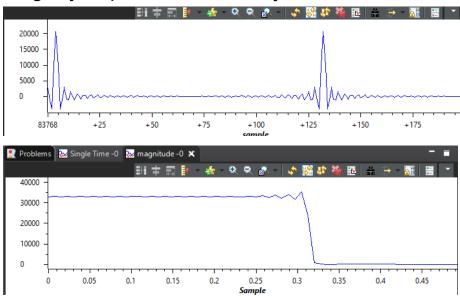
U ovoj for petlji koristimo za levi buffer **fir_basic** dok za desni koristimo **fir_circular**. Prosledjujemo koeficijente iz **coeff.h**. Nakon toga dobijamo <u>Impulsni</u> i <u>Frekvencijski</u> odziv.

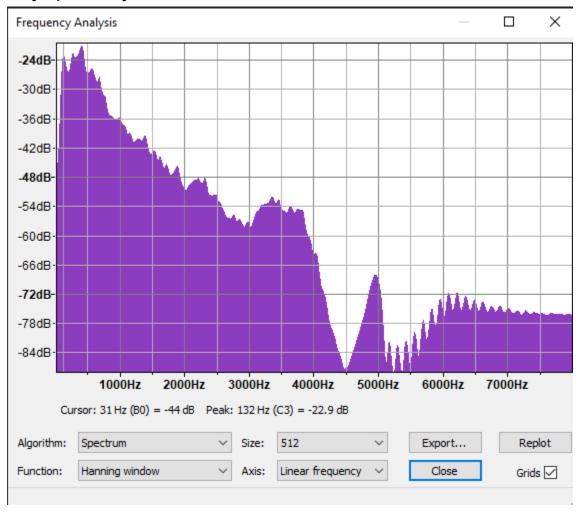
I dobijamo obrađeni signal "Zadatak2.wav", u kojem je šum delimično uklonjen.

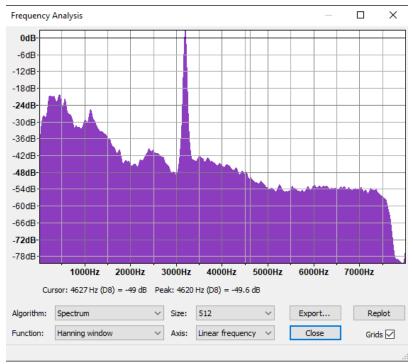
Ovaj zadatak je u principu isti kao i prošli samo što povećavamo broj koeficijenata(**N tap**) u **WinFiltru** sa **33** (zadatak 2) na **121**. Umesto **F1_COEFFS** pišemo **F2_COEFFS**. Dobijamo malo drugačiji <u>Impulsni</u> i <u>Frekvencijski</u> odziv.

Nakon toga se kreira signal "Zadatak3.wav" i koristeći **Plot Spectrum** možemo videti da rastom broja koeficijenata šum se bolje potiskuje.

Zadatak 4 traži da pronađemo frekvenciju sinusnog signala u audio signalu "signal2.wav". Ponovo koristimo **Plot Spectrum**.

Najviši signal na grafu je sinusni signal i u našem slučaju on iznosi f1 = 3200Hz.

U zadatku se prvo okrećemo formuli koja nam je zadata:

$$H(z) = \frac{1 - 2\cos(2\pi f)z^{-1} + z^{-2}}{1 - 2r\cos(2\pi f)z^{-1} + r^2z^{-2}}$$

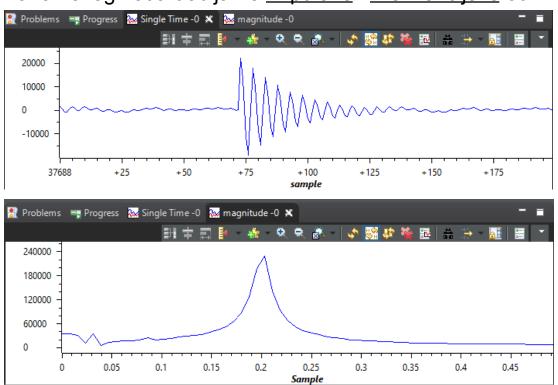
Gde su gornji elementi a0, a1 i a2. Donji elementi su b0, b1 i b2. **f** nam predstavlja odnos izmedju *f1* i *fs*, koje nam je 16000Hz(**Sample Frequency**). Nakon toga delimo a1 i b1 sa 2 i množimo svaki element sa 32767. Dobijamo koeficijente

```
32767,
-10145,
32767,
32767,
-9638,
29572
```

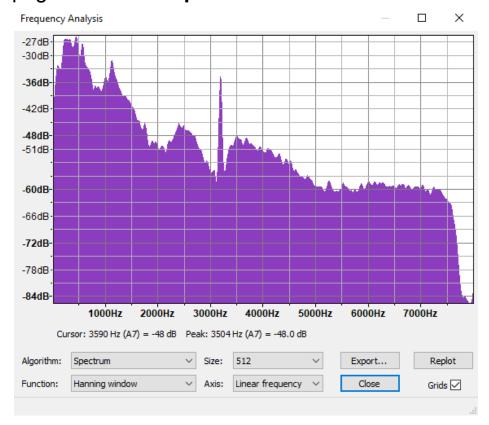
Nakon uvrštavanja u **coeff.h** pravimo novu petlju koristeći funkcionalnosti IIR filtra.

```
//Zadatak 5
for(j = 0; j < AUDIO_IO_SIZE; j++)
{
    //TO DO: Call filter routine here. Use coefficients from coeffs.h
    outputBufferL[j] = second_order_IIR(inputBufferL[j], iir_notch_coeffs, historyI, historyO);
}</pre>
```

Nakon ovog koda dobijamo Impulsne i Frekvencijske odzive:

I na kraju dobijamo obrađeni signal "Zadatak5.wav" i kada pogledamo **Plot Spectrum**:

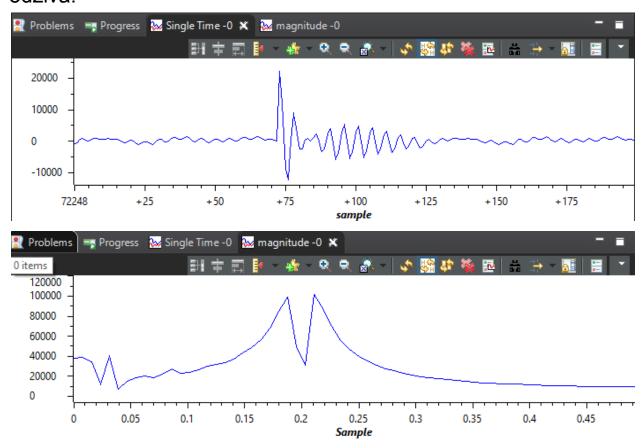
Vidimo da je šum većinski uklonjen.

Zadatak zahteva da primenimo 3 **IIR filtra** drugog reda kako bismo dobili filtar 6. reda sa istim koeficijentima kao u petom zadatku. To smo ostvarili ovako:

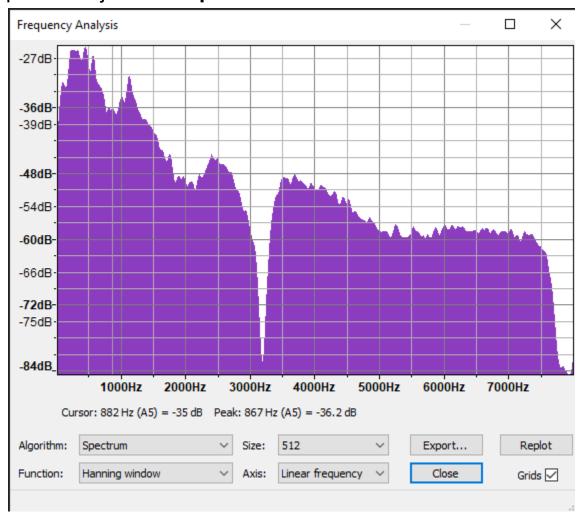
```
//Zadatak 6

for(j = 0; j < AUDIO_IO_SIZE; j++)
{
    //TO DO: Call filter routine here. Use coefficients from coeffs.h
    sesti_zadatak_priv1[j] = second_order_IIR(inputBufferL[j], iir_notch_coeffs, x_history, y_history);
    sesti_zadatak_priv2[j] = second_order_IIR(sesti_zadatak_priv1[j], iir_notch_coeffs, x_history1, y_history1);
    outputBufferL[j] = second_order_IIR(sesti_zadatak_priv2[j], iir_notch_coeffs, x_history2, y_history2);
}</pre>
```

Uveli smo 2 dodatne promenljive kako bismo najjednostavnije povezali 3 puta **IIR filtar** drugog reda. Što dovodi do *ovakvih* odziva:

Nakon toga dobijamo obrađeni signal "Zadatak6.wav" i proveravajući **Plot Spectrum** vidimo:

Šum je **potpuno uklonjen** a ostale frekvencije su ostale <u>netaknute</u>.